

Zasady stosowania w rolnictwie komunalnych osadów ściekowych.

W związku z nasiloną akcją informacyjną skierowaną do rolników z rejonu Proszowic dotyczącą możliwości rolniczego wykorzystywania osadów konieczne jest zapoznanie z zasadami rolniczego wykorzystania komunalnych osadów ściekowych.

Zasady te określone są w art. 53 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U.2010.185.1243 z późniejszymi zmianami) – art. 43 ust. 1 – (załącznik 1) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U.2010.137.) – (załącznik 2).

Komunalne osady ściekowe - to pochodzący z oczyszczalni ścieków osad z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków komunalnych oraz innych ścieków o składzie zbliżonym do składu ścieków komunalnych.

Przepisy dopuszczają odzysk komunalnych osadów ściekowych poprzez ich zastosowanie w rolnictwie (pod uprawę wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu), do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu oraz do uprawy roślin nie przeznaczonych do spożycia i produkcji pasz pod warunkiem zachowania określonych zasad.

- **Komunalne osady ściekowe mogą być przekazywane właścicielowi gruntów wyłącznie przez wytwórcę tych osadów** (sprawdź czy „firma działająca w sektorze środowiska” jest wytwórcą przekazywanych osadów ściekowych, czy są to komunalne osady ściekowe i z której oczyszczalni pochodzą).
- Wytwórca osadów odpowiada za prawidłowe zastosowanie komunalnych osadów ściekowych.
- Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane, jeżeli są ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnego osadu ściekowego na zagniwanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi (przed podjęciem decyzji o rolniczym wykorzystaniu sprawdź jaki fetor wydzielają osady).
- Grunty na których mają być stosowane komunalne osady ściekowe powinny być przebadane przez wytwórcę osadów. Żądaj od wytwórcy wyników badań osadu oraz informacji o dawkach tego osadu, które można stosować na poszczególnych gruntach.
Badania osadu:
 - 1) odczynu pH;
 - 2) zawartości suchej masy - wyrażonej w procentach masy komunalnych osadów ściekowych;
 - 3) zawartości substancji organicznej - wyrażonej w procentach s.m.;
 - 4) zawartości azotu ogólnego, w tym azotu amonowego - wyrażonej w procentach s.m.;
 - 5) zawartości fosforu ogólnego - wyrażonej w procentach s.m.;
 - 6) zawartości wapnia i magnezu - wyrażonej w procentach s.m.;Informacja o dawkach w dalszej części ulotki.
- Wyniki badań gruntów, wyniki badań osadów informacje o zastosowanych dawkach właściciel gruntu zobowiązany jest przechowywać przez 5 lat.

- **Zakazuje się stosowania komunalnych osadów ściekowych:**
 - w pasie gruntu o szerokości 50 m bezpośrednio przylegającego do brzegów jezior i cieków,
 - na terenach zalewowych, czasowo podtopionych i bagiennych,
 - na terenach czasowo zamrzniętych i pokrytych śniegiem,
 - na gruntach rolnych o spadku przekraczającym 10 %;
 - na terenach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od ujęcia wody, domu mieszkalnego lub zakładu produkcji żywności,
 - na gruntach, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych,
 - na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów,
 - na gruntach wykorzystywanych na pastwiska i łąki,
 - na gruntach wykorzystywanych do upraw pod osłonami.
- Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane jeżeli w osadach zawartość metali ciężkich nie przekracza ilości określonych w rozporządzeniu. W przypadku stosowania osadów w rolnictwie nie mogą zawierać żywych jaj pasożytów jelitowych oraz bakterii z rodzaju Salmonella.
- Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane jeżeli zawartość metali ciężkich w wierzchniej warstwie gruntu na którym mają być stosowane osady nie przekracza określonych wartości (rozporządzenie).
- Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane poza okresem wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi.
- **Dawka osadu ściekowego** zależy od rodzaju gruntu, sposobu użytkowania gruntu, jakości komunalnego osadu ściekowego i gleby oraz zapotrzebowania roślin na fosfor i azot.
Dla gruntów na których mają być stosowane osady ściekowe powinien więc być opracowany plan nawożenia uwzględniający rodzaj gruntu, sposób jego użytkowania, jakość komunalnego osadu ściekowego i gleby oraz zapotrzebowania roślin na fosfor i azot.
Przed zastosowaniem osadu do celów rolniczych sprawdź jakie jest zapotrzebowanie planowanych do uprawy roślin co najmniej na azot i fosfor, jaka jest zawartość azotu i fosforu w glebie oraz jaka jest zawartość azotu i fosforu w osadach. Dostarczony w osadzie azot i fosfor powinien uzupełnić różnicę pomiędzy zapotrzebowaniem roślin a zawartością w glebie.
- Zastosowana dawka nigdy nie powinna jednak przekraczać maksymalnych dawek określonych w rozporządzeniu. Przy rolniczym wykorzystaniu nie może przekraczać 3 Mg s.m./ha/rok lub przy stosowaniu 1 raz na 3 lata nie może przekraczać 9 Mg s.m./ha. (sucha masa podawana jest w wynikach badań osadu).
- Ustając dopuszczalną dawkę osadu na danym gruncie nie można spowodować przekroczenia w wierzchniej warstwie gruntu (0-25 cm) wartości dopuszczalnych ilości metali ciężkich określonych w rozporządzeniu.
- Komunalne osady ściekowe muszą być wymieszane z gruntem niezwłocznie po przetransportowaniu na nieruchomości gruntową, na której mają być one stosowane.